

TRABZON'UN İMARI VE GELİŞMESİNİN YÖNLENDİRİLMESİ

Doç. Dr.
SİNASI AYDEMİR
KTÜ Öğr. Üyesi, Belediye
Başkanlık Teknik
Danışmanı, Kültür ve
Tabiat Varlıklarını Koruma
Trabzon Kurulu Üyesi

Trabzon 1968'lerden buyana büyüyerek diğer kentler arasındaki sıralamada üstlere doğru yükselmektedir. Şu anda 156000 nüfuslu bir kenttir. Büyümesine paralel olarak bölgesel önemi de artmaktadır Trabzon'un. Öyleki, Trabzon'da oturup Rize'ye işe gitmek, ya da ilçelerde oturup Trabzon'a işe gelmek artık normal karşılanan bir metropoliten yaşam tarzı olarak görülmektedir.

Hem kendisi hem de bölgesel önemi giderek büyüyen Trabzon'un aynı zamanda planlama ve imara ihtiyacı da artmaktadır. Acaba, Trabzon'un yönetilmesinde, günlük ihtiyaçlarının karşılanmasında kent yönetimi neler yapmaktadır, neler yapmalıdır?

Sokaktaki insanın hemen fark edebileceği kent temizliği, kent donatımı ile bitmiş, bitecek bazı yatırımlar yapılmaktadır. Örnek verirken, bir kavşak noktası olan yeni Otogar hizmete girdi ve Trabzon Belediyesi'nin gayretleri ile de çok iyi bir şekilde donatıldı. Yollar ve meydanlar daha temiz aydınlık ve kullanılan malzeme daha çağdaş.

Büyüyen Trabzon'un çevresi ile bağlantısını sağlayacak olan Kent İçi Katlı Minibüs Parkı ise İmar planında öngörüldüğü gibi, hızla yapılmaktadır ve şu anda Sahil bandı üzerindeki taşıt yükünü alacaktır.

Belediye Taksim Parkı yeniden düzenlenerek günün her saati insanların, civil civil bir buluşma ve dinlenme yeri haline getirilmiştir. Hele burada son zamanlarda düzenlenen sanat sergileri ve slaytlı kültür gösterileri meydana bir başka renk vermiştir.

Yolların düzeltilildiğini, kavşakların düzenlendiğini bütün hemşehriler bilmekte ve görmektedirler. Sahil yolu kavşakları sanat değeri yüksek anıtlarla donatılmakta, meydanlar ve parklar kent mobilyaları ile bezenmektedir.

Üç önemli yarışma açılarak Sahil Düzenleme Projesi, Belediye Sarayı ve Kent giriş-çıkış kavşakları için anıtlar projeleri elde edilmiştir. Ayasofya, Çömlekçi gibi kavşaklarda bunları görüyoruz. Kentin önemli bir ihtiyacı olan sebze-meyve hali ise çağdaş bir planlama ve malzeme ile yeniden yapılmaktadır. Hal çöp öğütme ve ön arıtma tesisi de planlama kararı alınırken öngörüldüğü gibi yapılırsa Trabzon örnek bir hal binasına kavuşacaktır.

Büyüyen Trabzon'da konut ihtiyacı da artmakta ve bunu sağlama yolları da aranmaktadır. Belediye'nin öncülük ettiği kooperatifler aracılığı ile planlı yerleşme alanları gerçekleştirilmektedir. Belde ve Belerko Kooperatifleri bunların bazı örnekleridir. Konaklar yöresinde ise yaklaşık 7-8 bin kişiyi barındıracak 1300 konutluk, çağdaş anlamda planlanmış bir toplu yerleşim alanı halkın hizmetine sunulmuş ve böylece kentlerde önemli bir sorun olan kentsel arsa arzı Trabzon'da da başlatılmıştır. Alt yapısı olan, yapı nizamı belirlenen bu alanın örnek bir yerleşme alanı olacağı kuşkusuzdur.

Belediye'ce kentlinin yararlanacağı iş alanları da planlanmakta ve inşa edilip isteklerinin yararına sunulmaktadır. Kentin içme ve kullanma suyu Atasu Projesi ile, kentın uzun yıllar ihtiyacını karşılayacak şekilde tamamlanmaktadır. Büyüyen ve daha da büyüyecek olan Trabzon'un ulaşım sorunu da, uzun yıllar bekledikten sonra çözüme kavuşturulmaktadır. Tanjant yolunun açılması çalışmaları başlatılmış ve yol güzergahını da içine alan alanlarda arsa düzenleme çalışmaları da yürütülmektedir.

100. yıl parkı havuzu kentlinin rekreasyon ihtiyacını karşılayacak şekilde planlanmış ve yapımı bitirilmek üzeredir. Tarihi ve doğal çevre düzenlenerek korunmaktadır. Sekiz Direkli Hamam restore edilerek tekrar kentlinin hizmetine sunulacak, bazı sivil mimarlık örneği yapılarla restore edilerek kullanım yolları araştırılmaktadır. Sahil boyunca dinlenme ve oyun alanları düzenlenmektedir. Boztepe parkı ise modern bir görüşle hizmete sunulmuş bulunmaktadır. Biraz da gelecekte söz edersek, büyüyecek Trabzon için ilave imar planı yaptırılarak yaklaşık 17000 dönüm alan mevcut planlı alana ilave edilmiş ve plan onaylanmış, plana olan itirazlar da değerlendirilmiştir. Genel hatlarıyla olumlu bir plan modeli seçilmiştir. 156000 nüfuslu Trabzon 370000 nüfuslu 2000 li yılların kenti olarak planlanmıştır. Ayrıca mevcut planlı alanlarda da revizyon çalışmaları yapılmaktadır.

1970 planının uygulanmasında düşülen hata ve gecime nedenlerinin tekrarlanmaması için planda belirtilen ana yol güzergahlarının kamulaştırılması işlemi için bir takvim belirlenmeli, kamuya ait alanların elde edilme yöntemleri şimdiden aranmalıdır. Trabzon Belediyesi planlanan gelişmenin gerektirdiği yönetmelik değişikliklerini de yaparak gelişmeyi çağdaş bir görüme kavuşturabilecektir inancındayız.